

©2006 р. Коркуна О. Є., Лавренюк С. П.

Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів

ПРО ДЕЯКІ ВЛАСТИВОСТІ РОЗВ'ЯЗКУ МІШАНОЇ ЗАДАЧІ ДЛЯ НЕЛІНІЙНОГО 2b-ПАРАБОЛІЧНОГО РІВНЯННЯ

Знайдено умови існування та єдиності узагальненого розв'язку мішаної задачі для нелінійного диференціального рівняння з похідною першого порядку за часовою змінною.

Conditions of the existence and uniqueness of the generalized solution of the mixed problem are obtained for the non-linear differential equation with the derivative of the first order on time variable.

У 1960 році С. Д. Ейдельман [1] розглянув узагальнення параболічних за Петровським систем, ввіши термін "2 \vec{b} -параболічні системи". У цих системах диференціюванню за різними просторовими змінними припісують різну вагу по відношенню до диференціювання за змінною t . Було розроблено теорію задачі Коші для лінійних систем вказаного типу (див. праці [2 – 11]).

Мета цієї праці – дослідити мішану задачу для нелінійного диференціального рівняння з похідною першого порядку за часовою змінною, в якому за групою просторових змінних присутній диференціальний оператор четвертого порядку, і за всіма просторовими змінними – другого порядку. Зокрема, одержано умови існування та єдиності узагальненого розв'язку у випадку обмеженої області за просторовими змінними і встановлено поведінку розв'язку при $t \rightarrow +\infty$.

Нехай Ω_x – обмежена область в \mathbb{R}^k з регулярною межею $\partial\Omega_x$ [12, с. 45], Ω_y – обмежена область в \mathbb{R}^m з регулярною межею $\partial\Omega_y$, $\Omega = \Omega_x \times \Omega_y$; $Q = \Omega \times (0, \infty)$; $S = \partial\Omega \times (0, \infty)$, $Q_T = \Omega \times (0, T)$, $T > 0$; $x = (x_1, \dots, x_k)$, $y = (y_1, \dots, y_m)$, $z = (x, y)$, $k + m = n$,

$$D_x^\alpha = \frac{\partial^{|\alpha|}}{\partial x_1^{\alpha_1} \dots \partial x_k^{\alpha_k}}, \quad |\alpha| = \alpha_1 + \dots + \alpha_k,$$

$$D_z^\beta = \frac{\partial^{|\beta|}}{\partial z_1^{\beta_1} \dots \partial z_n^{\beta_m}}, \quad |\beta| = \beta_1 + \dots + \beta_m,$$

$D_x^j u$ – вектор всіх похідних порядку j ($j =$

1, 2) за змінними x , $D_z u$ – вектор всіх похідних за змінними z .

В області Q розглянемо рівняння

$$\begin{aligned} u_t + \sum_{|\alpha|=2} D_x^\alpha (a_\alpha(z, t, u, D_x^1 u, D_x^2 u)) - \\ - \sum_{|\beta|=1} D_z^\beta (b_\beta(z, t, u, D_z u)) + \\ + c(z, t, u) = f(z, t) \end{aligned} \quad (1)$$

з початковою умовою

$$u(z, 0) = u_0(z), \quad z \in \Omega \quad (2)$$

і краївими умовами

$$u|_S = 0, \quad \left. \frac{\partial u}{\partial \nu} \right|_{\partial\Omega_x \times \Omega_y \times (0, \infty)} = 0, \quad (3)$$

де ν – вектор зовнішньої нормалі.

Приймемо позначення

$$\begin{aligned} |D_x^j u|_p = \left(\sum_{|\alpha|=j} |D_x^\alpha u|^p \right)^{1/p}, \\ j = 1, 2, \quad p \in (1, +\infty), \\ |D_z u|_q = \left(\sum_{|\beta|=1} |D_z^\beta u|^q \right)^{1/q}, \\ q \in (1, +\infty). \end{aligned}$$

Припустимо, що виконуються такі умови:

(A) : функції $a_\alpha(\cdot, \cdot, \xi, \eta, \zeta)$ вимірні в Q для всіх $(\xi, \eta, \zeta) \in \mathbb{R}^{1+k+N(k)}$, де $N(k)$ – довжина вектора ζ_α при $|\alpha| = 2$; функції

$a_\alpha(z, t, \cdot, \cdot, \cdot)$ неперервні в $\mathbb{R}^{1+k+N(k)}$ майже для всіх $(z, t) \in Q$, $|\alpha| = 2$; майже для всіх $(z, t) \in Q$ і для всіх $(\xi, \eta, \zeta) \in \mathbb{R}^{1+k+N(k)}$ правильні нерівності

$$\sum_{|\alpha|=2} (a_\alpha(z, t, \xi, \eta, \zeta) - a_\alpha(z, t, \tilde{\xi}, \tilde{\eta}, \tilde{\zeta}))(\zeta_\alpha - \tilde{\zeta}_\alpha) \geqslant \begin{cases} \text{де стала } c_0 > 0 \text{ при } r \in [2, +\infty) \text{ і } c_0 = 0 \text{ при } \\ r \in (1, 2), \end{cases}$$

$$\geqslant A_0 \sum_{|\alpha|=2} |\zeta_\alpha - \tilde{\zeta}_\alpha|^p, \quad |c(z, t, \xi)| \leqslant c_1 |\xi|^{r-1}, \text{ де } c_1 > 0.$$

стала $A_0 > 0$ при $p \in [2, +\infty)$ і $A_0 = 0$ при $p \in (1, 2)$,

$$\sum_{|\alpha|=2} a_\alpha(z, t, \xi, \eta, \zeta) \zeta_\alpha \geqslant \hat{A}_0 \sum_{|\alpha|=2} |\zeta_\alpha|^p$$

при $p \in (1, 2)$, стала $\hat{A}_0 > 0$,

$$|a_\alpha(z, t, \xi, \eta, \zeta)| \leqslant A_1 \sum_{|\sigma|=2} |\zeta_\sigma|^{p-1}, \quad |\alpha| = 2,$$

де стала $A_1 > 0$.

(B) : функції $b_\beta(\cdot, \cdot, \xi, \eta)$ вимірні в Q для всіх $(\xi, \eta) \in \mathbb{R}^{1+m}$, функції $b_\beta(z, t, \cdot, \cdot)$ неперервні в \mathbb{R}^{1+m} майже для всіх $(z, t) \in Q$, $|\beta| = 1$; майже для всіх $(z, t) \in Q$ і для всіх $(\xi, \eta) \in \mathbb{R}^{1+m}$ правильні нерівності

$$\sum_{|\beta|=1} (b_\beta(z, t, \xi, \eta) - b_\beta(z, t, \tilde{\xi}, \tilde{\eta}))(\eta_\beta - \tilde{\eta}_\beta) \geqslant \begin{cases} \text{де стала } B_0 > 0 \text{ при } q \in [2, +\infty) \text{ і } B_0 = 0 \text{ при } \\ q \in (1, 2), \end{cases}$$

$$\geqslant B_0 \sum_{|\beta|=1} |\eta_\beta - \tilde{\eta}_\beta|^q,$$

стала $B_0 > 0$ при $q \in [2, +\infty)$ і $B_0 = 0$ при $q \in (1, 2)$,

$$\sum_{|\beta|=1} b_\beta(z, t, \xi, \eta) \eta_\beta \geqslant \hat{B}_0 \sum_{|\beta|=1} |\zeta_\beta|^q$$

при $q \in (1, 2)$, стала $\hat{B}_0 > 0$,

$$|b_\beta(z, t, \xi, \eta)| \leqslant B_1 \sum_{|\sigma|=2} |\zeta_\sigma|^{q-1}, \quad |\beta| = 1,$$

де стала $B_1 > 0$.

(C) : функція $c(\cdot, \cdot, \xi)$ вимірна в Q для всіх $\xi \in \mathbb{R}$, функція $c(z, t, \cdot)$ неперервна в \mathbb{R} майже для всіх $(z, t) \in Q$; майже для всіх

$(z, t) \in Q$ і для всіх $\xi \in \mathbb{R}$ правильні нерівності

$$(c(z, t, \xi) - c(z, t, \tilde{\xi}))(\xi - \tilde{\xi}) \geqslant c_0 |\xi - \tilde{\xi}|^r,$$

(F) : $f(x, t) = \sum_{|\alpha|=2} D_x^\alpha f_\alpha(z, t) + \sum_{|\beta| \leqslant 1} (-1)^{|\beta|} D_z^\beta g_\beta(z, t)$, де $f_\alpha \in L^{p'}(Q_T)$, $|\alpha| = 2$, $g_\beta \in L^{q'}(Q_T)$, $|\beta| = 1$, $g_0 \in L^{r_0}(Q_T)$, $\frac{1}{p} + \frac{1}{p'} = 1$, $\frac{1}{q} + \frac{1}{q'} = 1$, $\frac{1}{r_0} + \frac{1}{r'_0} = 1$, $r_0 = \min\{2, r\}$.

(U) : $u_0 \in L^2(\Omega)$.

Введемо простори

$$V_0^1(\Omega) = W_0^{1,q}(\Omega) \cap L^2(\Omega),$$

$$V_0^2(\Omega) = L^p(\Omega_y; L^p(W_0^{2,p}(\Omega_x))) \cap L^2(\Omega).$$

Теорема 1. Нехай виконуються умови (A), (B), (C), (F), (U). Тоді існує єдиний розв'язок і задачі (1) – (3) у сенсі розподілів такий, що $u \in L^\infty((0, T); L^2(\Omega))$, $u \in L^p((0, T); V_0^2(\Omega)) \cap L^q((0, T); V_0^1(\Omega)) \cap L^{r_0}(Q_T)$ для довільного $T > 0$.

Крім того, якщо $p \geqslant 2$ і $q \geqslant \frac{2n}{n+2}$, то $u \in C([0, T]; L^2(\Omega))$.

Доведення. Нехай маємо довільне $T > 0$. Розглянемо оператори

$$A_0(u) = c(\cdot, \cdot, u),$$

$$A_1(u) = - \sum_{|\beta|=1} D_z^\beta (b_\beta(\cdot, \cdot, u, D_z u)),$$

$$A_2(u) = \sum_{|\alpha|=2} D_x^\alpha (a_\alpha(\cdot, \cdot, u, D_x^1 u, D_x^2 u)).$$

На підставі умов (A), (B), (C) очевидно, що

$$A_0 : L^{r_0}(Q_T) \rightarrow L^{r'_0}(Q_T),$$

$$A_1 : V_0^1(\Omega) \rightarrow (V_0^1(\Omega))^*,$$

$$A_2 : V_0^2(\Omega) \rightarrow (V_0^2(\Omega))^*$$

для майже всіх $t \in (0, T)$, де $*$ позначено спряжений простір. Зазначимо, що простір $V(\Omega) = V_0^2(\Omega) \cap V_0^1(\Omega) \cap L^{r_0}(\Omega)$ сепарабельний і щільно вкладений в $L^2(\Omega)$. Тому

$$V(\Omega) \subset L^2(\Omega) \subset V^*(\Omega)$$

і, крім того,

$$V_0^2(\Omega) \subset L^2(\Omega) \subset (V_0^2(\Omega))^*,$$

$$V_0^1(\Omega) \subset L^2(\Omega) \subset (V_0^1(\Omega))^*,$$

$$L^{r_0}(\Omega) \subset L^2(\Omega) \subset L^{r'_0}(\Omega).$$

Згідно з умовами (A), (B), (C) оператори A_i ($i = 0, 1, 2$) монотонні (рівномірно за змінною t). Отже, поняття демінеперервності [12, с. 20] і семінеперервності [13, с. 166] збігаються [12, с. 85]. Оскільки $a_\alpha(|\alpha| = 2)$, $b_\beta(|\beta| = 1)$ і задовольняють умови леми 2.2 [12, с. 57], то оператори A_i ($i = 0, 1, 2$) демінеперервні (рівномірно за t .) Крім того, на підставі умов (A), (B), (C) правильні оцінки

$$\|A_0(u)\|_{L^{r'_0}(\Omega)} \leq \mu_0 \|u\|_{L^{r_0}(\Omega)^*}^{r_0-1},$$

$$\|A_1(u)\|_{(V_0^1(\Omega))^*} \leq \mu_0 \|u\|_{V_0^1(\Omega)}^{q-1},$$

$$\|A_2(u)\|_{(V_0^2(\Omega))^*} \leq \mu_0 \|u\|_{V_0^2(\Omega)}^{p-1}$$

для довільних $u \in V(\Omega)$ рівномірно за t .

Введемо півнорму $[\cdot]_q$ на просторі $V_0^1(\Omega)$ за формулою

$$[u]_q = \left(\int_{\Omega} |D_z u|_q^q dz \right)^{1/q}.$$

(У випадку $q \geq \frac{2n}{n+2}$ згідно з нерівністю Фрідріхса [12, с. 50] і теоремою вкладення Соболєва [12, с. 47] ця формула визначає норму на $V_0^1(\Omega)$), півнорму $[\cdot]_p$ на просторі $V_0^2(\Omega)$ за формулою

$$[u]_p = \left(\int_{\Omega} |D_x^2 u|_p^p dt \right)^{1/p}.$$

(У випадку $p \geq 2$ згідно з нерівністю Фрідріхса і теоремою Фубіні ця формула визначає норму на $V_0^2(\Omega)$).

Очевидно, що $[u]_q + \|u\|_{L^2(\Omega)}$ визначає норму в $V_0^1(\Omega)$, а $[u]_p + \|u\|_{L^2(\Omega)}$ – норму в $V_0^2(\Omega)$. Крім того, на підставі умов (A) і (B)

$$\langle A_1(u), u \rangle_1 \geq b_1 [u]_q^q,$$

$$\langle A_2(u), u \rangle_2 \geq a_1 [u]_p^p$$

рівномірно за t , де через $\langle \cdot, \cdot \rangle_i$ позначено скалярний добуток між просторами $(V_0^i(\Omega))^*$ і $V_0^i(\Omega)$ ($i = 1, 2$) відповідно, а $b_1 = B_0$ при $q \geq 2$, $b_1 = \widehat{B}_0$ при $q \in (1, 2)$, $a_1 = A_0$ при $p \geq 2$ і $a_1 = \widehat{A}_0$ при $p \in (1, 2)$.

Крім того, на підставі умови (C)

$$\langle A_0(u), u \rangle \geq c_0 \|u\|_r^r$$

рівномірно за t при $r \geq 2$.

Отже, виконуються всі умови Завдання 1.13 [13, с. 180], згідно з яким існує єдиний розв'язок u в сенсі розподілів задачі (1)–(3) такий, що $u \in L^\infty((0, T); L^2(\Omega))$, $u \in L^p((0, T); V_0^2(\Omega)) \cap L^q((0, T); V_0^1(\Omega)) \cap L^{r_0}(Q_T)$. Тоді

$$\begin{aligned} u_t &= -A_2(u) - A_1(u) - A_0(u) + f \in \\ &\in L^{p'}((0, T); (V_0^2(\Omega))^*) + L^{q'}((0, T); (V_0^1(\Omega))^*) + \\ &\quad + L^{r'_0}(Q_T). \end{aligned}$$

Звідси зокрема випливає, що

$$u_t \in L^{p_0}((0, T); (V(\Omega))^*),$$

де $p_0 = \min\{p', q', r'_0\}$. Отже, на підставі леми 1.2 [13, с. 20] $u \in C([0, T]; (V(\Omega))^*)$. Крім того, якщо $p \geq 2$, $q \geq \frac{2n}{n+2}$, то на підставі теореми 1.17 [12, с. 177] $u \in C([0, T]; L^2(\Omega))$, оскільки у цьому випадку

$$V(\Omega) \subset L^2(\Omega) \subset V^*(\Omega)$$

щільно і неперервно. Теорему доведено.

Завдання 1. У випадку $p \geq 2$, $q \geq \frac{2n}{n+2}$, як випливає з теореми 1.17 [12, с. 177] для розв'язку u задачі (1)–(3) правильна формула інтегрування частинами

$$2 \int_{t_1}^{t_2} \langle u_t, u \rangle dt = \int_{\Omega_{t_2}} |u|^2 dz - \int_{\Omega_{t_1}} |u|^2 dz,$$

де $\Omega_\tau = Q \cap \{t = \tau\}$, $t_1, t_2 \in [0, \infty)$.

Позначимо

$$w(t) = \int_{\Omega_t} |u|^2 dz,$$

де u – розв'язок в сенсі розподілів задачі (1)–(3). Користуючись ідеями праці [14], доведемо деякі властивості розв'язків задачі (1)–(3).

Теорема 2. *Нехай $p \geq 2$, $q > 2$, $f(z, t) \equiv 0$. Тоді*

$$\begin{aligned} w(t) &\leqslant ([w(0)]^{-\frac{q-2}{2}} + \mu_1 R^{-\theta_0} t)^{-\frac{2}{q-2}} \leqslant \\ &\leqslant \mu_2 \left(\frac{R^\theta}{t} \right)^{\frac{2}{q-2}}, \end{aligned} \quad (4)$$

де стала μ_1 залежить від q , n , B_0 , R – радіус найменшої кулі, яка містить область Ω , $\theta_0 = \frac{qn + 2(q-n)}{2}$.

Доведення. Згідно із зауваженням 1

$$\begin{aligned} &\frac{1}{2} \int_{\Omega_{t_2}} |u|^2 dz - \frac{1}{2} \int_{\Omega_{t_1}} |u|^2 dz + \\ &+ \int_{t_1}^{t_2} \int_{\Omega_t} \left[\sum_{|\alpha|=2} a_\alpha(z, t, u, D_x^1 u, D_x^2 u) D_x^\alpha u + \right. \\ &+ \sum_{|\beta|=1} b_\beta(z, t, u, D_z u) D_z^\beta u + \\ &\quad \left. + c(z, t, u) u \right] dz dt = \\ &= 0, \quad \forall t_1, t_2, \quad t_1 < t_2. \end{aligned} \quad (5)$$

Отже,

$$\begin{aligned} w'(t) &= - \int_{\Omega_t} \left[\sum_{|\alpha|=2} a_\alpha(z, t, u, D_x^1 u, D_x^2 u) D_x^\alpha u + \right. \\ &+ \sum_{|\beta|=1} b_\beta(z, t, u, D_z u) D_z^\beta u + \\ &\quad \left. + c(z, t, u) u \right] dz \equiv g(t), \end{aligned}$$

майже для всіх $t \in (0, \infty)$. Оскільки на під-

ставі умов (A), (B), (C)

$$g(t) \geqslant B_0 \int_{\Omega_t} |D_z u|_q^q dz,$$

то з (4) випливає нерівність

$$w'(t) + 2B_0 \int_{\Omega_t} |D_z u|_q^q dz \leqslant 0 \quad (6)$$

майже для всіх $t \in (0, \infty)$. Згідно з нерівністю Гальярдо-Ніренберга [15, т. 7.1]

$$\|D_z^2 u\|_{W_0^{1,q}(\Omega)}^q \geqslant \beta_0 R^{\frac{(q-1)q}{2\theta}} \|u\|_{L^2(\Omega)}^q$$

для майже всіх $t \in (0, \infty)$, де $\theta = \frac{qn}{2(qn - n + q)}$, а стала β_0 залежить тільки від n , q . Отже, з (6) одержуємо

$$w'(t) + 2B_0 \beta_0 R^{\frac{(q-1)q}{2\theta}} [w(t)]^{\frac{q}{2}} \leqslant 0. \quad (7)$$

Розв'язавши нерівність (6), матимемо оцінку (4). Теорему доведено.

Теорема 3. *Нехай $p \geq 2$, $\frac{2n}{n+2} \leq q < 2$. Тоді $u(z, t) = 0$ майже для всіх $(z, t) \in Q \setminus Q_{t_0}$, де $t_0 = \mu_3 [w(0)]^{\frac{2-q}{2}}$, а стала μ_3 залежить від B_0 , n , q , Ω .*

Доведення. Використавши теорему вкладення Соболєва [12, с. 47], одержимо оцінку

$$\|u\|_{W_0^{1,q}(\Omega)} \geqslant \mu_4 \|u\|_{L^2(\Omega)}$$

для майже всіх $t \in (0, \infty)$, де стала μ_4 залежить від n , q , Ω . Отже, з (6) випливає нерівність

$$w'(t) + B_0 \mu_4 [w(t)]^{\frac{q}{2}} \leqslant 0.$$

Звідси,

$$[w(t)]^{\frac{2-q}{2}} \leqslant -\frac{B_0 \mu_4 (2-q)}{2} t + [w(0)]^{\frac{2-q}{2}}.$$

Оскільки $w(t) \geq 0$ майже для всіх $t \in (0, \infty)$, то з останньої нерівності одержуємо, що $w(t) = 0$ для всіх $t \geq t_0$, $\mu_3 = \frac{2}{B_0 \mu_4 (2-q)}$.

Теорему доведено.

Зауваження 2. Аналогічно до теореми 1 можна довести існування розв'язку u в сенсі розподілів задачі (2), (3) для рівняння

$$\begin{aligned} u_t + \sum_{|\alpha|=|\beta|=2} D_x^\alpha (a_{\alpha\beta}(z,t) D_x^\beta u) + \\ + \sum_{|\alpha|\leq 2} a_\alpha(z,t) D_x^\alpha u - \\ - \sum_{|\alpha|=|\beta|=1} D_y^\alpha (b_{\alpha\beta}(z,t) D_y^\beta u) + \\ + \sum_{|\beta|=1} b_\beta(z,t) D_y^\beta u + c(z,t,u) = f(z,t), \end{aligned}$$

якщо виконуються умови (С), (F) при $p=2$, $q=2$ і, крім того, $a_{\alpha\beta}(|\alpha|=|\beta|=2)$, $a_\alpha(|\alpha|\leq 2)$, $b_{\alpha\beta}(|\alpha|=|\beta|=1)$, $b_\beta(|\beta|=1)\in L^\infty(Q)$ для майже всіх $(z,t)\in Q$,

$$\sum_{|\alpha|=|\beta|=2} a_{\alpha\beta}(z,t) \zeta_\alpha \zeta_\beta \geq A_0 \sum_{|\alpha|=2} |\zeta_\alpha|^2,$$

$$A_0 > 0, \quad \forall \zeta_\alpha \in \mathbb{R}^{N(k)},$$

$$\sum_{|\alpha|=|\beta|=1} b_{\alpha\beta}(z,t) \eta_\alpha \eta_\beta \geq B_0 \sum_{|\beta|=1} |\eta_\beta|^2,$$

$$B_0 > 0 \quad \forall \eta_\beta \in \mathbb{R}^m.$$

Зокрема, тоді

$$\begin{aligned} u \in C([0,T]; L^2(\Omega)) \cap \\ \cap L^2((0,T); L^2(\Omega_y; H_0^2(\Omega_x))) \cap \\ \cap L^2((0,T); L^2(\Omega_x \times H_0^1(\Omega_y))) \cap L^{r_0}(Q_T) \end{aligned}$$

для довільного $T > 0$.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Эйдельман С. Д. Об одном классе параболических систем // Доклады АН СССР. – 1960. – Т. 133. – N 1. – С. 40-43.
2. Матийчук М. И. Фундаментальні матриці розв'язків загальних $2\vec{b}$ -параболічних і $2\vec{b}$ -еліптических систем, коефіцієнти яких задовільняють інтегральну умову Гельдера // Доповіді НА УРСР. – 1964. – N 8. – С. 1010-1013.
3. Эйдельман С. Д. Параболические системы. – М., Наука, 1964. – 443 с.
4. Матийчук М. И., Эйдельман С. Д. О фундаментальных решениях и задаче Коши для параболических систем, коэффициенты которых удовлетворяют условию Дири // Труды семинара по функциональному анализу. – Воронеж, 1967. – Вып. 9. – С. 54-83.
5. Ивасишен С. Д., Эйдельман С. Д. $2\vec{b}$ -параболические системы // Труды семинара по функциональному анализу. – Киев. Ин-т математики АН УССР. – 1968. – Вып. 1. – С. 3-175, 271-273.
6. Мартыненко М. Д., Бойко Д. Ф. $2\vec{b}$ -параболические граничные задачи // Дифференциальные уравнения. – 1978. – Т. 14. – N 12. – С. 2212-2222.
7. Ивасишен С. Д. Интегральное представление и начальные значения решений $2\vec{b}$ -параболических систем // Укр. мат. журн. – 1990. – Т. 42. – N 4. – С. 500-506.
8. Березан Л. П., Ивасишен С. Д. Фундаментальная матрица розв'язків задачі Коші для $2\vec{b}$ -параболічних систем з виродженням на початковій гіперплощині // Доп. НАН України. – 1998. – N 12. – С. 7-12.
9. Березан Л. П., Ивасишен С. Д. Про сильно вироджені на початковій гіперплощині $2\vec{b}$ -параболічні системи // Вісник держ. ун-ту "Львівська політехніка". Прикладна математика. – 1998. – N 337. – С. 73-76.
10. Матийчук М. И. Параболічні сингулярні країві задачі. – Київ, Ін-т математики НАН України, 1999. – 176 с.
11. Ивасишен С. Д., Пасічник Г. С. Про фундаментальну матрицю розв'язків задачі Коші для дисипативних $2\vec{b}$ -параболічних систем з виродженням на початковій гіперплощині // Доп. НАН України. – 1999. – N 6. – С. 18-22.
12. Гаевский Х., Грегер К., Захариас К. Нелинейные операторные уравнения и операторные дифференциальные уравнения. – М., Мир, 1978, 336 с.
13. Лионс Ж.-Л. Некоторые методы решения нелинейных краевых задач. – М., Мир, 1972, 588 с.
14. Bernis F. Qualitative properties for some nonlinear higher order degenerate parabolic equations // Huston J. Mathem. – 1988. – Vol. 14. – N 3. – P. 319-352.
15. Ладыженская О. А. Краевые задачи математической физики. – М., Наука, 1973, 408 с.

Стаття надійшла до редколегії 12.06.2006